

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 82.611 van 1 oktober 1999

A. 86.912/XIII-1336

In zake : 1. **de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "CHEZ MUNIR ET FLORE",**

Koninklijke Ste-Mariastraat 44,
1030 Brussel,

2. **UNAL Munir,**
Duquesnoystraat 41
1000 Brussel,

tegen :

de Gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Michel LEGAU, advocaat,
Mahillonlaan 55
1030 Brussel.

**DE WND. VOORZITTER VAN DE XIIIe KAMER,
RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,**

Gezien de vordering die de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "CHEZ MUNIR ET FLORE" en Munir UNAL op 23 september 1999 hebben ingesteld met het oog op de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van Sint-Lambrechts-Woluwe d.d. 17 augustus 1999 waarmee de op 3 februari 1989 aan Munir UNAL verleende vergunning met ingang van 31 augustus 1999 wordt ingetrokken;

Gezien de door dezelfde verzoekers gelijktijdig ingestelde vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen en tot het opleggen van een dwangsom, volgens de procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid;

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekers de nietigverklaring vorderen van de voornoemde handeling;

Gelet op de beschikking van 24 september 1999, waarvan aan de partijen kennis gegeven is en waarbij deze worden opgeroepen om te verschijnen op 29 september 1999 om 9.30 uur;

Gezien het administratief dossier;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Chr. LEPINOIS, loco Mr. Ph. COENRAETS, advocaat, die voor de verzoekende partijen verschijnt en van Mr. M. LEGAU, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer NEURAY, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen en tot het opleggen van een dwangsom, ingesteld is volgens de procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid, terwijl de vordering

tot schorsing ingesteld is volgens de gewone procedure in kort geding; dat, overeenkomstig artikel 27 van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State, de vorderingen samen behandelt en afgedaan moeten worden, volgens de procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de vorderingen :

Sedert 1978 hebben verschillende uitbaters van een frietkraam toestemming gekregen om hun zaak bij wijze van gunst en steeds herroepbaar te plaatsen in de buurt van de wijk rond de Maria-Hemelvaartlaan.

Op 17 augustus 1984 is een bouwvergunning afgegeven aan Eric CASIER voor de bouw van een frietkraam in de Maria-Hemelvaartlaan in Sint Lambrechts-Woluwe; het ging om een demonteerbare chalet, die rond een caravan zou worden gebouwd. De frietkraam is achtereenvolgens aan verschillende personen overgedragen, is vervolgens afgebrand in 1985 en heropgebouwd met constructies in betonblokken en heeft een betonnen fundering gekregen. Die werken zijn uitgevoerd zonder vergunning. De frietkraam is vervolgens overgedragen aan andere personen en vanaf 1989 aan de tweede verzoeker of aan de vennootschappen waarvan hij zaakvoerder is.

Op 3 februari 1989 wordt de tweede verzoeker, Munir UNAL, door het college van burgemeester en schepenen gemachtigd om in de plaats van de vorige exploitant de frietkraam over te nemen.

In 1993 wordt het bouwwerk, nog steeds zonder vergunning, uitgebreid over een oppervlakte van

16 m². Op 4 november 1993 dient Munir UNAL, destijds zaakvoerder van een coöperatieve vennootschap "Le Campus", een aanvraag in voor een vergunning om de kort voordien beëindigde werken te regulariseren. Op 25 oktober 1994 wordt die aanvraag door het college van burgemeester en schepenen geweigerd. Op 14 februari 1995 wordt beroep ingesteld bij het stedenbouwkundig college; dat college weigert op zijn beurt de vergunning die op 9 oktober 1995 is aangevraagd. Op 8 november 1995 wordt beroep ingesteld bij de gewestregering. Bij besluit van 1 februari 1996 bevestigt de gewestregering de beslissing van het stedenbouwkundig college en weigert zij dus de vergunning. Dat besluit is op 4 oktober 1996 vernietigd bij arrest nr. 62.327 van de Raad van State, hoofdzakelijk om de reden dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering een dwaling omtrent de feiten had begaan door ervan uit te gaan dat het bouwwerk waarvoor een vergunning tot regularisering was aangevraagd, niet met de vroegere toestand kon worden gelijkgesteld.

Op 30 december 1996 richt de advocaat van de verzoekende partijen een rappel aan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, zoals bepaald in artikel 137 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw. De Brusselse Hoofdstedelijk Regering verwerpt dat beroep bij besluit van 23 januari 1997 en weigert de gevraagde vergunning; tegen die beslissing is een vordering tot schorsing ingediend die is afgewezen bij arrest nr. 68.810 van 13 oktober 1997, en een beroep tot nietigverklaring dat nog steeds hangende is.

Tegelijkertijd is een procedure voor de vrederechter ingesteld met het oog op de ontruiming door de CV LE CAMPUS en de eerste verzoekende partij van het perceel van het openbaar domein dat zonder vergunning

wordt gebruikt en op de afbraak van het onwettige bouwwerk. Anderzijds loopt er ook een strafrechtelijke procedure wegens inbreuk op de wetten inzake stedenbouw, ingesteld door het parket tegen de tweede verzoeker en de CV LE CAMPUS. Bij een vonnis dat bij verstek is gewezen op 9 december 1998 door de 55ste correctionele kamer van de rechtbank van eerste aanleg van Brussel, worden de beklaagden veroordeeld tot een geldboete van 300 frank en worden ze verplicht de omstreden frietkraam met bijgebouw af te breken en de plaats in haar oorspronkelijke staat te herstellen. Tegen dat vonnis is verzet aangetekend en de zaak is uitgesteld tot de terechtzitting van 26 oktober 1999.

Op 27 november 1997 dient de verwerende partij bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een aanvraag in om een stedenbouwkundige vergunning voor de aanleg van een parkeerterrein aan het kruispunt van de Maria-Hemelvaartlaan en de Emile Vanderveldelaan. De aanleg van dat parkeerterrein brengt mee dat de omstreden frietkraam moet verdwijnen. Op 29 juni 1998 wordt de stedenbouwkundige vergunning afgegeven. Op 28 augustus 1998 wordt op de hoek van de Maria-Hemelvaartlaan en de Emile Vanderveldelaan een bericht aangeplakt met betrekking tot die stedenbouwkundige vergunning. Op 15 juli en 24 september 1999 hing dat bericht er nog steeds. Tegen die stedenbouwkundige vergunning is geen enkel beroep ingesteld.

Op 23 februari 1999 keurt de gemeenteraad de aanleg van het parkeerterrein goed. Op 13 juli 1999 wijst het college van burgemeester en schepenen de aannemer aan die ermee belast wordt de werken uit te voeren, waarmee aanvankelijk op 6 september 1999 van start behoorde te worden gegaan.

Op 17 augustus 1999 trekt het college van burgemeester en schepenen met ingang van 31 augustus 1999 de domaniale vergunning in die op 3 februari 1989 aan de tweede verzoeker is afgegeven en vordert de verwijdering van de frietkraam met bijgebouw;

Die beslissing is de handeling waarvan de schorsing wordt gevorderd; zij is gemotiveerd als volgt :

" Overwegende dat aan de beslissing van de gemeenteraad d.d. 23-02-1999 uitvoering behoort te worden gegeven, door de aanleg van het openbaar parkeerterrein;

Overwegende dat de aanvang van de werken vastgesteld is op 6 september 1999;

Overwegende dat de frietkraam en het bijgebouw ervan die thans geëxploiteerd worden door de B.V.B.A. CHEZ MUNIR ET FLORE, gelegen zijn op het openbaar domein van de gemeente binnen het gebied waar de aanleg van het parkeerterrein gepland is;

Overwegende dat het algemeen belang voorgaat op het particulier belang;

Overwegende bijgevolg dat de domaniale vergunning die op 03-02-1989 aan de heer Munir UNAL is afgegeven behoort te worden ingetrokken;

Overwegende dat de frietkraam en a fortiori het bijgebouw ervan waarvoor geen vergunning is verleend, moeten verdwijnen;

Gelet op de wet van de veranderlijkheid van de openbare dienst;

(...)".

Die beslissing wordt aan de verzoekers ter kennis gebracht bij aangetekend schrijven van 20 augustus 1999, met ontvangstbewijs. Beide brieven worden terug naar afzender gestuurd, de ene met de vermelding "huis gesloten", de andere met de vermelding "een van de geadresseerden ontvangt geen briefwisseling meer op het aangegeven adres". De verwerende partij brengt haar beslissing van 17 augustus 1999 opnieuw ter

kennis van beide verzoekende partijen bij deurwaardersexploot van 3 september 1999;

Overwegende dat de verzoekende partijen een eerste middel ontlenen aan schending van artikel 44 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, van artikel 84 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw, van het algemeen beginsel van de onaantastbaarheid van de definitief geworden individuele bestuurshandelingen en van het gezag van gewijsde dat kleeft aan de arresten van de Raad van State, doordat de bestreden beslissing een verkapte intrekking uitmaakt van de op 17 augustus 1989 afgegeven bouwvergunning, terwijl de bouwvergunning definitief is en alleen mag worden ingetrokken binnen de wettelijke termijn voor het indienen van een annulatieberoep of tijdens het geding, wanneer zulk een beroep is ingesteld;

Overwegende dat de bestreden handeling een einde maakt aan een wegvergunning; dat deze uiteraard steeds onzeker en herroepbaar is; dat ze deze kenmerken niet verliest door de omstandigheid dat er een bouwvergunning nodig was voor de tenuitvoerlegging ervan; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat de verzoekende partijen een tweede middel ontlenen aan schending van het algemeen beginsel van de eerbiediging van de rechten van verdediging en van het beginsel van behoorlijk bestuur en van een billijke procedure op grond waarvan het overheidsbestuur niet tot de intrekking van een exploitatievergunning mag beslissen zonder dat de betrokkene de mogelijkheid gekregen heeft zich te verdedigen en zonder dat het overheidsbestuur zich door middel van een onderzoek op tegenspraak vergewist heeft

van het bestaan en de juistheid van de feitelijke en juridische gegevens, doordat de bestreden handeling gesteld is zonder dat de verzoekende partijen op enig ogenblik de mogelijkheid geboden is hun mening te laten gelden;

Overwegende dat de bestreden handeling niet gesteld is naar aanleiding van een tekortkoming die de verzoekende partijen of een van hen wordt verweten, maar ten gevolge van de beslissing om een parkeerterrein aan te leggen op de plaats waar de frietkraam gelegen is; dat de rechten van verdediging niet moesten worden nageleefd; dat het evenwel een handeling betreft die de situatie van de verzoekende partijen beïnvloedt en dat het overheidsbestuur deze handeling alleen mocht stellen indien het volledig op de hoogte was van de feitelijke en rechtelijke situatie; dat het overheidsbestuur, met het oog op een vollediger onderzoek, de verzoekende partijen normaliter de mogelijkheid had moeten bieden hun standpunt toe te lichten;

Overwegende, evenwel, dat, gelet op de bijzondere omstandigheden van het geding, het zich laat aanzien dat het overheidsbestuur volledig op de hoogte was van de situatie van de verzoekende partijen, alleen reeds door de verschillende procedures die sedert vier jaar zijn ingesteld voor de verschillende overheden en rechterlijke instanties, en door de uitwisseling van processtukken waartoe die procedures aanleiding hebben gegeven; dat de verzoekende partijen overigens geen enkel argument aanvoeren waaraan door de verwerende partij voorbijgegaan is kunnen worden; dat de overweging dat de frietkraam "al sedert tien jaar bestaat en dat de verzoekende partijen de voorwaarden die daarmee gepaard gaan steeds hebben nageleefd" klaarblijkelijk niet ter zake dient, aangezien de bestreden handeling ertoe strekt de aanleg van een parkeerterrein mogelijk te

maken en niet bedoeld is enig verzuim van de exploitant te beteugelen, wat betreft het nakomen van zijn verplichtingen, terwijl in de bestreden handeling gealludeerd wordt op de omstandigheid - die niet wordt betwist - dat een deel van de installaties onwettig is; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat de verzoekende partijen een derde middel ontlenen aan schending van het algemeen rechtsbeginsel van behoorlijk bestuur, op grond waarvan het overheidsbestuur ertoe gehouden is zorgvuldig en met zin voor fair-play te handelen, doordat de verwerende partij de bestreden beslissing heeft genomen zonder te wachten op de afloop van de geschillen die aanhangig zijn bij de Raad van State, de correctionele rechtbank van Brussel en de vrederechter te Sint-Pieters-Woluwe waar geoordeeld zal worden over de wettigheid en de verwijdering van de omstreden frietkraam, terwijl uit de formele motivering, zoals deze tot uiting komt uit de bestreden beslissing, blijkt dat het bijgebouw van de frietkraam op onrechtmatige wijze een perceel van het openbaar domein van de gemeente inpalmt en dat de exploitant van de frietkraam zijn zaak zonder vergunning heeft uitgebreid;

Overwegende dat het "algemeen beginsel van behoorlijk bestuur op grond waarvan het overheidsbestuur ertoe gehouden is zorgvuldig en met zin voor fair-play te handelen" geen regel van positief recht is; dat aangezien alleen rechtsmiddelen zonder schorsende werking zijn aangewend, het overheidsbestuur - op eigen risico - mag handelen zonder op de uitkomst ervan te wachten; dat dit des te meer geldt wanneer een vordering tot schorsing is afgewezen; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat niet voldaan is aan één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten, die vervuld moeten zijn opdat de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling kan bevelen; dat de vordering tot schorsing niet kan worden toegewezen; dat de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen eveneens moet worden afgewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing en de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen en tot het opleggen van een dwangsom volgens de procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid, worden afgewezen.

Artikel 2.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, rechtsprekend in kort geding, op een oktober 1900 negenennegentig door :

de Hr. LEROY, staatsraad, wnd. voorzitter,
Mevr. MALCORPS, griffier.

De Griffier,

De wnd. Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. LEROY.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.